

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ekim 2016 • No: 103

Sömürüye, Savaşlara, Toplumun Çürümesine

Hayır!

“Çalışan kazanır” ya da “çok çalışan çok kazanır!” gibi deyimler toplumda yaygınca kullanılır. Öyle mi peki? Gerçekten de “çok çalışan” kazanır mı? Eğer gerçekten de çok çalışan çok kazansaydı, şu an toplumda en zengin ve konforlu kimseler işçiler olurlardı. Öyle ya, gece gündüz demeden çalışan, emek harcayan, alın teri döken işçilerdir. Lakin böyle olmasına rağmen yoksulluktan başını doğrultamayan, gün yüzü göremeyen de işçilerdir. İşçi bir ay işsiz ve gelirsiz kaldı mı kendini açlığın eşliğinde buluyor.

Tüm zenginliğin kaynağı emektir. Kömürü toprağın bağrından söken, uçaklar ve gemiler yapan, gökdelenler yükselten, yeraltına raylı sistemler döşeyen, tohumu tarlaya eken, buğdayı una, unu ekmeğe dönüştüren emektir. Bu yüzden de “emek en yüce değerdir” denmiştir. Fakat emek bu kadar değerli olmasına rağmen, emek harcayan ve tüm zenginliği üreten işçiler değer görmüyorlar. Neden böyle?

Bunun sebebi sömürü düzenidir. Bugünkü sömürü düzeninin adı kapi-

İnsanlık dünden bugüne daha iyi bir dünya kurmak, yeryüzü cennetini yaratmak için mücadele etmiştir, etmeye de devam edecektir. Kapitalist düzen sahipleri, insanlığın sınıfsız, sömürsüz, savaşırsız bir toplum hayalini hiçbir zaman karartamadılar. Bizler, örgütlü ve sınıf bilinçli işçiler olarak iyimseriz: çünkü bizler tarih bilinciyle doluyuz.

talizmdir. Kapitalizm, kapitalden yani sermayeden gelmektedir. Sermayenin hâkim olduğu düzen demektir. Kapitalizmde parayı ve üretim araçlarını yani sermayeyi elinde tutan patronlar sınıfıdır (burjuvazi). Bu düzende tüm amaç daha fazla üretmek ve kâr elde etmektir. İnsanların ne durumda olduğu, gerçek ihtiyaçlarının ne olduğu önemli değildir. Dolayısıyla emek harcayan ve üreten işçinin de hiçbir değeri yoktur. Patronun gözünde işçi, aynı piyasadaki bir mal gibidir. Bu para düzeninde insanıyet ortadan kalktığı için sermaye sahipleri, işçiye insan gözüyle bakmazlar. İşçinin ihtiyaçları onun bedensel ihtiyaçlarıyla sınırlı görülür: İşçi karnını doyursun, üretim için enerjisini yeniden kazansın ve gelecek nesiller için yeni çocuklar yapsın... Yani işçinin bir yük hayvanından farkı yoktur. Eğer patronlar üretimi işçi yerine atla yapabilsediler ve bu daha kârlı olsaydı, kesinlikle atı tercih ederlerdi. Tam da bundan ötürü patronlar, işçilerin iş kazalarında ölmesini zerrece umursamazlar.

Tüm tarih gösteriyor ki, insanlar son ana, bardağın taşmasına kadar beklerler. Bu bekleyiş çoğu zaman uzun sürer. Ama bardak eninde sonunda taşar ve senelerce öfke biriktiren ezilen ve sömürülen insanlar, beklenmedik anda ayağa kalkarlar.

çalışan işçi öncelikle tükenir, sosyal hayattan kopar ve manevi olarak yoksullaşır. İşçi en güzel ve en değerli şeyleri üretir, gökdelenleri yükseltir ama kendisi için ürettiği yoksulluk koşullarından başka bir şey değildir. Daha da önemlisi, **uzun saatler boyunca çalışan işçi, patron için daha fazla sömürü ve kâr kaynağıdır.** Bugün Türkiye’de, ücretler düşük olduğu için işçiler fazla mesailerle gelirlerini artırmaya çalışıyorlar. Peki, bu şekilde, yani daha çok çalışarak çok kazanan ve yoksulluğundan kurtulan var mı? Yok!

İşçiler her gün çok daha fazla çalışıp yoksulluklarını yeniden üretirken, dünyadaki sermaye ve servet ise bir avuç insanın elinde toplanıyor. Şu anda **dünyadaki 62 kişinin serveti, 3,5 milyar insanın servetine eşittir.** İnsanın akı almıyor ama gerçek! 62 kişi, 7 milyarlık dünya nüfusunun yarısına bedeldir. Bu 62 kişinin de içinde yer aldığı en zengin %1’lik kesimin yani 70 milyon kişinin serveti ise, toplumun yüzde 99’unun servetine eşittir. İşte kapitalizm böylesine mantıksız, akıl almaz eşitsizlikler üreten bir sömürü sistemidir. Her geçen gün zenginleşen Türkiyeli patronlar da bu 70 milyonun içindedirler. Meselâ en zengin %1’lik kesimin toplam servetten aldığı pay 2002 yılında %39 iken, bu oran 2014 yılında

%54’e yükselmiş... İşte size “büyüyen Türkiye!”

Böylesi bir toplumda barış, huzur, mutluluk olabilir mi? Elbette olamaz! İşte yanı başımızda, Ortadoğu’da yoğunlaşan emperyalist savaş! Suriye, Irak, Yemen, Libya gibi ülkeler yerle bir edildi, ediliyor. Milyonlarca insan evinden ve yurdundan oldu, oluyor. On binlerce insanın umut yolculuğu denizin derinliklerinde son buldu, buluyor. Acı, hüznün, keder ve çıkişsızlık etrafımızı sarmış durumda.

Kapitalizmin yarattığı eşitsizlik ve yıkımdan dolayı her gün 1 milyar insan aç yatıyor. Dünyanın yarısı 2-3 dolarla geçiniyor. Her sene 11 milyon çocuk ya hastalıktan ya da açlıktan ölüyor. Ambarlar buğday dolu olmasına rağmen Afrika açlıktan kırılıyor. Teknoloji gelişiyor ama iş saatleri uzatılıyor. Dünyada 250 milyon işsiz var. Umutsuzluk, gelecek kaygısı tüm toplumları pençesine almış durumda. İnsanlar kendilerini değersiz ve aşağılanmış hissediyorlar. Umutsuzluk ve çıkişsızlık insanların psikolojisini bozuyor, hasta ediyor. Bu ortamda, düzen sahipleri rekabeti ve çatışmayı daha da kıskırtarak insanları yozlaştırıyorlar. Toplum her yönden çürümekte, genel ahlaki değerler, vicdan ve dayanışma duyguları körelmektedir.

Elbette bu tablo acı vericidir. Lakin bizler, toplumun neden bu durumda olduğunu biliyor ve anlıyoruz. Bu yüzden, dünyanın neden bu halde olduğunu kavrayamayan işçi-emekçilere değil, düzen sahiplerine öfkeleniyoruz. İnsanlar örgütsüz ve çaresizler. Böyle oldukları için de bugünkü durumu olduğu gibi kabul ediyor ve “bir şey değişmez” diyorlar. Ancak insanlık böylesine bir düzeni asla kabul etmeyecektir. Bugünün kapitalizmi, 2000 yıl önceki soyluların Roması’na benziyor. Ne var ki sarsılmaz görünen Roma yerle bir oldu ve kölelik üzerine kurulan zenginlik düzeni ortadan kalktı. Tüm tarih gösteriyor ki, insanlar son ana, bardağın taşmasına kadar beklerler. Bu bekleyiş çoğu zaman uzun sürer. Ama bardak eninde sonunda taşar ve senelerce öfke biriktiren ezilen ve sömürülen insanlar, beklenmedik anda ayağa kalkarlar.

İnsanlık dünden bugüne daha iyi bir dünya kurmak, yeryüzü cennetini yaratmak için mücadele etmiştir, etmeye de devam edecektir. Kapitalist düzen sahipleri, insanlığın sınıfsız, sömürsüz, savaşırsız bir toplum hayalini hiçbir zaman karartamadılar. Bizler, örgütlü ve sınıf bilinçli işçiler olarak iyimseriz; çünkü bizler tarih bilinciyle doluyuz. İnsanların mutlu ve özgür olduğu, sömürsüz, efendisiz, savaşırsız bir dünya arzusu örgütlü ve mücadeleciler işçilerin elinde yükseliyor. ■

Grev “İvır Zıvır” mıdır?

İşçilerin hak arama mücadelesinin önüne geçen ve patronların elinde fırsata dönüşen OHAL, 19 Ekimde yenilenmek üzere 3 ay daha uzatıldı. Hükümet, başından itibaren uygulamanın normal hayatı aksatmayacağını, temel hak ve özgürlükler konusunda kimsenin endişe duymaması gerektiğini belirtmişti. Fakat olağanüstü hal boyunca işçi ve emekçilerin hakları bir bir tırpanlandı, işyerlerinde baskılar alabildiğine arttı. OHAL'in uzatılması ise işçi ve emekçilere, çokça dillendirildiği gibi demokrasi getirmiyor, aksine patronların ekmeğine yağ sürüyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 27. kez düzenlenen muhtarlar toplantısında yaptığı konuşma işin rengini iyice belli etti.

Konuşması boyunca OHAL'in sağladığı nimetleri(!) sıralayan ve uzatılmasının ülkenin yararına olacağını iddia eden Erdoğan, “Grevdi, boykottur, ıvır zıvır bir şey var mı? Yok” diyerek olağanüstü hal süresince elde ettikleri başarılarından bahsediyor. Şüphesiz, Cumhurbaşkanının ülke yararı ile kastettiği işçi ve emekçilerin hakkı, toplumun refahı değil kendi iktidarlarının devamı ve patronlar sınıfının çıkarlarıdır. OHAL bahanesiyle grev ve direnişlerin engellenmesi, radyo ve televizyonların kapatılması, kamu emekçilerinin açığa alınması, hükümetin söylediğinin aksine temel hak ve özgürlükler konusunda endişelenmemiz gerektiğini gösteriyor. İşçi sınıfının mücadelesi sonucunda söke söke kazandığı grev hakkını “ıvır zıvır” diye tabir edenler, OHAL'i bahane ederek hedeflerine esas olarak neyi koyduklarını itiraf ediyorlar.

Grev, işçilerin üretimden gelen güçlerini kullanması demektir. Bu nedenle grev, işçilerin en önemli hak arama yöntemlerinden biridir. Ağır ve yorucu çalışma koşullarına, düşük ücrete, kölece muameleye karşı işçilerin bulduğu bir mücadele yoludur grev! Üretimi durduran işçiler, gerçekte gücün kimde olduğunu, kimin ürettiğini,

kimin asalak olduğunu da göstermiş olurlar. Grev, işçiler üretmediği sürece patronların bir hiç olduğunu çıplak bir şekilde ortaya koyar. İşçiler, grevi yasal bir hak olarak kazanmak için de büyük mücadeleler vermişlerdir. Bu topraklarda, ta Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren işçiler grevlere gitmiş, haklarını aramışlardır. Cumhuriyetin kurulduğu ilk yıllarda da işçi grevleri yaşanmıştır. Egemenler, grev hakkını işçilere unutturmaya çalıştırmışlarsa da başarılı olamamışlardır. 1963'te Kavel işçilerinin direnişiyile grev, yasal bir statüye kavuşturulmuştur. Yani grev işçilerin hem meşru hem de yasal bir hakkıdır ve büyük mücadeleler sonucunda elde edilmiştir.

İşçiler, haklarını korumak için toplu bir şekilde üretimi durdurarak kullandıkları bu araçla, yalnızca işyerlerindeki haksızlıklara değil hükümetin ve sermaye sahibinin saldırılarına ve anti-demokratik uygulamalarına da karşı koyarlar. İşçi sınıfının her şey, patronların ise bir hiç olduğunu gösteren bu mücadele aracı, patronlar sınıfının bugüne kadar hep korkulu rüyası oldu. İşçilerin gücünün farkında olan sermaye ve onların hükümetleri işçilerin direnişini kırmak, mücadeleyi zayıflatmak için ellerinden geleni yaptılar. İşçilerin demokratik bir hak olan grev hakkını “ıvır zıvır” olarak gören AKP hükümeti, daha önce pek çok grevi “milli güvenliği tehdit ettiği” gerekçesiyle yasakladı. Son olarak OHAL ile patronlara fırsatlar kapısını açan AKP, işçi ve emekçilerin en ufak hak arama çabalarının önüne geçmeye çalışıyor.

Ancak ne yaparlarsa yapsınlar işçilerin grevlere başvurmalarının önüne geçemezler. Ağır çalışma koşullarından, uzun iş saatlerinden, düşük ücretlerden bıkan işçiler “artık yeter” dedikleri anda şalteri indireceklerdir. İşte o zaman “ıvır zıvır” ilan edilen grev, başını doğrultacak ve “buradayım” diyecektir! ■

İşçilerin gücünün farkında olan sermaye ve onların hükümetleri işçilerin direnişini kırmak, mücadeleyi zayıflatmak için ellerinden geleni yaptılar. İşçilerin demokratik bir hak olan grev hakkını “ıvır zıvır” olarak gören AKP hükümeti, daha önce pek çok grevi “milli güvenliği tehdit ettiği” gerekçesiyle yasakladı.

Bir Rüyamız Var

Bu güzelim dünyada milyarlarca işçi-emekçi kahredici bir yaşama mahkûm ediliyor. Şöyle bir kafamızı kaldırıp etrafımıza baktığımızda tükenircesine çalışan, alın teri akıtan ama hak ettiğinin karşılığını alamayan yüz milyonlar görürüz. Geçim derdi, bitmek bilmeyen borçlar beynimizi kemirir durur. Bazen bir iş arkadaşımızı ya da komşumuzu yaşamdan koparıyor iş cinayeti. Patronlar ya da sömürücü sınıf dünyanın tüm nimetlerinden doyasıya faydalanırken, milyarlarca insan gıda, giyim, konut gibi en temel ihtiyaçlardan dahi mahrum bırakılıyor. Sabahın kör karanlığından gece yarısına kadar günün her saatinde, her yerde çöpten topladıkları artıklarla beslenen aç insanlar... Sokakta, parkta bir bankın ya da buz gibi betonun üzerinde uyuyan evsizler... Çıplak ayaklı çocuklarıyla çöp konteynırlarının yanı başında oturup karnını doyurmaya çalışan anneler... İşte sömürü düzeni kapitalizmin insanlığa sunduğu budur!

Bu kahrolası sömürü düzeni, emekçileri sadece açlığa, sefalete mahkûm etmekle kalmıyor. Evlerini barklarını başlarına yıkan savaşlarla da yüz yüze bırakıyor. Bugün Ortadoğu'da kadın çocuk, genç yaşlı yüz binlerce insanın katledildiği, sakatlandığı kirliliğe bir çıkar savaşı yürütülüyor. Analar evlatsız, çocuklar yetim ve kimsesiz bırakılıyor. Milyonlarca yoksul hayatta kalabilmek için göç yollarını tutuyor, mülteci konumuna düşürülüyor. Binlercesi umut yolculuklarında, karanlık sularda yitip gidiyor.

Biz emekçi kadınların payına ise bu kahırlı dünyada bir kat daha fazla ezilmekten, sömürülmekten, acı ve göz yaşından başka bir şey düşmüyor. İşsizlik, açlık, sefalet, savaş ve yıkımdan nasibimizi fazlasıyla alıyor, üstüne bir de cinsiyet ayrımcılığına, çifte sömürüye maruz kalıyoruz. Kadın cinayetleri, taciz, tecavüz, şiddet durmak bir yana iktidar sahiplerinin yarattığı savaş ve baskı koşullarıyla birlikte giderek artıyor. Çıkarışsızlık ve umutsuzluk içerisinde olan toplumda en çok da kadınlar çaresizlik hissine kapılıyor ve gelecekte kaygı duyuyor. Böylesi bir geleceksizlik ortamında psikolojik sorunlar artıyor, depresyon hali derinleşiyor. Uyuşturucu kullanımı, fuhuş hızla yükseliyor. Toplum tam bir çürüme ve yozlaşma içerisinde debelenip duruyor.

Biz emekçi kadınlar, böylesi rezil bir dünyada yaşamaktan mutlu değiliz. Mücadeleci kadınlar olarak acıyla yüklü sömürü düzeninin yerle bir olacağı günün hayalini kuruyoruz. Tacizin, tecavüzün, şiddetin, erkek egemen zihniyetin son bulduğu, kadın bedeninin eşya gibi alınıp satılır olmaktan çıktığı bir dünyada özgürlüğün hayalini kuruyoruz. Artık iktidar sahiplerinin çıkar savaşında emekçilerin kanının akıtılmasını istemiyoruz. Çocukların göç yollarında kıyıya vurmuş cansız bedenlerini, bom-

İnsanın insanı sömürmediği bir dünya kurma rüyası, egemenler tarafından deli saçması, boş hayaller olarak gösterilebilir. Emekçi kadınlara reva görülen ev-iş çemberine sıkışmış yaşamlar, değişmez bir kader olarak gösterilebilir. Ama öncü, mücadeleci kadınlar, kendilerine dayatılan koşulları, yaşadıkları adaletsiz toplumu sorgulamış, bambaşka bir toplum hayaliyle işçi sınıfının mücadelesi içerisinde tutkuyla yer almışlar.

balar altında parçalanmış bedenleri görmek istemiyoruz. Barışın hayalini kuruyoruz. Karabulutların, sisin dağıldığı mavi gökyüzünün altında, anaların gözyaşı dökmediği, güneşli günlerde çocukların doğayla iç içe büyüdüğü, doyasıya koşup oynadığı bir dünya hayalimiz var.

İnsanın insanı sömürmediği bir dünya kurma rüyası, egemenler tarafından deli saçması, boş hayaller olarak gösterilebilir. Emekçi kadınlara reva görülen **evde ve işte çift vardiya çalışma**, ev-iş çemberine sıkışmış yaşamlar, boyun eğilmesi gereken, değişmez bir kader olarak gösterilebilir. Ama **öncü, mücadeleci kadınlar**, her zaman kendilerine dayatılan koşulları, yaşadıkları adaletsiz toplumu sorgulamış, bambaşka bir toplum hayaliyle işçi sınıfının mücadelesi içerisinde tutkuyla yer almışlar. Karanlık mutfaklardan, fabrika kuytularından seslerini yükseltmiş, kendileri ve çocukları için daha fazla zaman kalması için iş saatlerinin düşürülmesini istemişler. Aynı işi yapmalarına rağmen düşük ücret almaya karşı çıkmış, **eşit işe eşit ücret** demişler. Sadece karınlarını doyuracak ekmek değil, sömürü ve savaşların son bulmasını istemiş, barış ve özgürlük taleplerini yükseltmişler.

Bu hayalleri uğruna inanç ve kararlılıkla mücadele eden kadınlar, pek çok hak elde ettiler ve bu taleplerin hayal olmadığını gösterdiler. Bize bıraktıkları en büyük miras bu köhnemiş dünyanın "böyle gelip, böyle gitmeyeceği" inancıdır. Kadınıyla erkeğiyle koca insanlık yüz yıllardır sınıfsız, sömürsüz, savaşırsız bir dünya hayaliyle, bir yeryüzü cenneti kurmak için mücadele veriyor. Bu çürümüş düzende yaşamaya mahkûm değiliz. Gürül gürül akan bambaşka bir yaşamın hayaliyle mücadeleye diyoruz! ■

Tüm Zorluklara Rağmen İşçilerin Hak Arayışı Sürüyor

Binlerce Petrol işçisi iş bıraktı

Türkiye Petrolleri'nin küçültülmesine ve özelleştirmele-re karşı binlerce işçi, 17 Ekim sabahından itibaren yarım günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirdi. TP'nin Adıyaman, Batman ve Trakya Bölge Müdürlükleri ile Ankara Genel Müdürlüğü'nde çalışan işçilerin katıldığı iş bırakma eyleminde, işyerlerinde basın açıklaması gerçekleştirildi. "TP Halkındır, Küçültülemez", "Başarı TP'yi büyütmektir, küçültmek değil" pankartlarıyla yürüyüş yapan işçiler, düdükle de özelleştirme planını protesto etiler.

Batman'da bölge müdürlüğü binası önünde açıklama yapan Şube Başkanı Şehmus Kaygusuz, "Ülkemizde üretilen petrolün %75'ini tek başına üreten, ekonomiye önemli bir katkı yapan, faaliyet gösterdiği bölgelerde istihdam yaratan Türkiye Petrolleri'ne büyük bir darbe vurulmaya hazırlanılıyor. Türkiye Petrolleri'nin Adıyaman, Batman ve Trakya Bölge Müdürlüklerinin bünyesindeki sahalar ile Ankara Genel Müdürlükte sondaj, workover, deniz sismiği ve kuyu tamamlama faaliyetlerine son verilmesi isteniyor. Türkiye Petrolleri yönetimi bu işleri artık kurum dışında ve proje bazlı olarak götürmeyi planlıyor" dedi. Petrol-İş Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreteri Mustafa Mesut Tekik de şöyle konuştu: "Ülkenin en stratejik, en güzide kurumları haraç-mezat yerli ve yabancı gruplara peşkeş çekiliyor. Ekmeğimiz, aşımız ve huzurumuz için onurlu bir yaşamı çocuklarımıza bırakabilmek için bedel ödemeyi göze alabilmeliyiz."

Yapılan açıklamada TP'nin mevcut yapısının korunması, devredilmek istenen faaliyetlerin kurum bünyesinde bırakılması, BOTAS çatısı altında çalışma yürüten TPIC'in TP altında bir daire başkanlığı haline getirilmesi talepleri sıralandı. Petrol-İş Sendikası, işçilerin talepleri

dikkate alınmadığı takdirde eylemlerin kararlılıkla süreceği mesajını verdi.

Bakırköy Belediyesi işçileri grevde

Bakırköy Belediyesi'nde belediye yönetimi ile Belediye-İş Sendikası arasında 1 Marttan bu yana devam eden ve 530 işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı alındı. Grev kararı Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda yapılan basın açıklamasıyla duyuruldu. İşçiler adına konuşma yapan Belediye-İş 2 No'lu Şube Başkanı Erol Özdemir, 6 aydır devam eden müzakerelerden belediye yönetiminin uzlaşmaz tutumu nedeniyle sonuç alınmadığı için grev kararı aldıklarını ifade etti. Özdemir, Belediyenin Tiyatro Müdürlüğündeki işçilerin toplu sözleşme kapsamı dışında tutulmak istenmesini kabul etmediklerini, Mayıs ayında işten çıkarılan ve işe iade davasını kazandıkları halde işe geri alınmayan işçiler için mahkeme kararının tanınmasını talep etti. İşçiler 17 Ekim sabahı belediye başkanlık binası, Tiyatro Müdürlüğü, Şantiye ve Sağlık İşleri Müdürlüğü binalarına grev pankartlarını astılar.

Ferrero'da Grev

Manisa Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Ferrero Gıda'da 10 Haziranda başlayan Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. Bunun üzerine Tek Gıda İş üyesi 150 işçi, 10 Ekim Pazartesi sabahı grev pankartını Tek Gıda-İş Genel Başkanı Mustafa Türkel ile birlikte fabrika girişine asarak greve başladı. Ferrero grevi alkışlı yürüyüşler, fabrika önünde grev halayları ve sloganlarla devam ediyor.

Manisa'da Kinder Yumurta ve Nutella çikolata gibi gıda ürünleri üreten Ferrero Çikolata'da işçiler asgari

ücret ve ağır çalışma koşullarında üretim yapıyorlar. Taşeron ve sendikasızsız işçilerin de bulunduğu fabrikada, üç yıllık sözleşme dayatılıyor. İşçiler işverenin %11'lik ücret artışı teklifine itiraz ederek %20 zam, iki yıllık sözleşme ve sosyal haklarda iyileştirme istiyorlar.

Sendikasızsız işçiler ise çalışmaya devam ediyorlar. İlk kez gerçekleştirilecek TİS görüşmelerinin başarıya ulaşması için işçilerin kararlılığı ve sınıf dayanışması önem taşıyor. Hiçbir patron işçilerin taleplerini haklı bulup kendiliğinden karşılamaz. İşçiler fabrikadaki üretimi tamamen durdurmalı, sanayi bölgesindeki diğer işçilerin desteğini kazanmalıdırlar. Keza grevin başarıya ulaşması için, dünya çapında 20 binin üzerinde çalışanı bulunan Ferrero'ya karşı uluslararası dayanışmayı büyütmek çok önemlidir.

DİMTEKS'te Kayyım Yönetimi İşçilerin Ücretlerini Ödemiyor

Tokat'ta bulunan DİMTEKS Tekstil'e "FETÖ" operasyonu kapsamında kayyım heyeti atandı, ancak kayyım 2 aydır işçilerin ücretlerini ödemiyor. Ücretleri ödenmeyen yaklaşık 150 işçi, üretimi durdurarak fabrika önünde eylem yapmaya başladılar.

İşçiler adına konuşan Mine Yılmaz, fabrika yetkililerinden ve kayyım heyetinden bilgi alamadıklarını belirterek, "Bizler kayyım ataması sonucu mağdur olan işçileriz. Kendimize işyerinde hiçbir muhatap bulamamakla birlikte bu işin nereye gideceğini bilmekte de güçlük çekiyoruz. Ne fabrika sahiplerinden ne de atanan kayyım yetkililerinden sağlıklı bir bilgi ya da açıklama alıyoruz" dedi. Kayyım heyeti ise işçilere 1 aydır ücret ödenmediğini, fabrikanın da ilerleyen günlerde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredileceğini bildirdi.

"FETÖ" kapsamında pek çok şirkete kayyım atandı ve her seferinde de işçiler mağdur edildiler. İşçiler örgütlü olmadıkları için haklarını hangi biçimde arayacaklarını da bilemiyorlar. Eğer işçiler örgütlü ve güçlü olsalardı, doğrudan fabrika yönetimini üstlenir, mağdur durumuna düşmez ve biz üretenler yönetmesini de biliriz derlerdi.

Cem Bialetti'de Grev

Kocaeli'de faaliyet gösteren Cem Bialetti fabrikasında Birleşik Metal-İş Sendikası ile işveren arasında 1 Temmuz 2016 - 30 Ağustos 2018 dönemini kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı alındı. Birleşik Metal-İş Sendikası web sitesinde yayınladığı açıklamada, ücret zammı, bayram, izin, yakacak yardımı, sosyal haklar ve fazla mesai ücreti konularında anlaşma sağlanamadığını belirtti. Cem Bialetti işvereni- nin toplu pazarlık sürecini tıkayan tutumuyla işçileri greve davet ettiği ifade edildi. İşçiler 17 Ekimde saat 16.30'dan itibaren greve başladılar.

Grevle ilgili açıklama yapan Birleşik Metal-İş Kocaeli Şube Başkanı Telat Çelik şöyle konuştu: "Bizler ilk 6 ay için ücretlere yüzde 18 zam ve saat ücretlerinin de 1,5

TL'ye çekilmesini istedik. Ancak işveren sadece yüzde 3 verdi. İşverenin tutumu değişmeyince greve çıktık."

Avcılar Belediyesi'nde Anlaşma Sağlandı

Belediye-İş Sendikası'nda örgütlendikleri için CHP'li belediye yönetimi tarafından işten çıkarılan işçilerin yaklaşık 5 ay boyunca devam eden direnişi sonuç verdi, kısmen anlaşma sağlandı. Anlaşmaya göre 300'den fazla işçi 45 gün içinde parça parça işe geri alınacak, işe dönmek istemeyenlere ise tüm hakları verilecek. Belediye yönetiminin bu taahhüdüne karşın kaygılı olduklarını ifade eden işçiler, ilk grup işe alınana kadar direnişi sürdürme kararı aldılar. Anlaşmayla ilgili açıklama yapan Belediye-İş 2 Nolu Şube Başkanı Erol Özdemir, karşılıklı açılan davaların geri çekilmesi gibi teknik ayrıntıların çözülmesi ardından protokolün imzalanacağını ifade etti.

Beşiktaş'ta İnşaat İşçileri Çalışma Koşullarının Düzeltilmesini İstiyor

İnşaat İşçileri Sendikası, İstanbul Beşiktaş'ta metro inşaatı işçilerinin ücretlerinin, fazla mesai alacaklarının ve tazminat haklarının verilmesi talebiyle 15 Ekimde basın açıklaması gerçekleştirdi. Metro inşaatında ana yüklenici firma Alarko Holding, alt yüklenici ise Zorgün İnşaat... Açıklamada metro çalışmasında yasal süre olan 5.5 saat yerine işçilerin 10-11 saat çalıştırıldıkları, ücretlerinin düzensiz yatırıldığı, fazla mesailerininse yatırılmadığı, sigorta primlerinin giriş-çıkış kayıtlarının kuralısızca yapıldığı ifade edildi. İşçilerin AGİ'lerinin de ödenmediği, iş kazalarının sık sık yaşandığına dikkat çekildi. İşçiler, ödemeler yapılmaya kadar direnişi sürdürme kararı aldılar.

Gemlik Gübre'de Grev Devam Ediyor

Bursa'da Gemlik Serbest Bölge'de faaliyet gösteren Gemlik Gübre'de, Petrol-İş ile işveren arasında süren toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması üzerine 22 Ağustos'ta başlayan grev devam ediyor. 355 işçi, OHAL bahanesiyle grevlerinin yasaklanacağı tehditlerine rağmen greve devam ediyor. ■

Kore Savaşı: Adını Bilmedikleri Ülkede Ölen Askerler

Yıl 1950... Türk askerleri Kore'de. Adını bilmedikleri bir ülke... Dilini bilmedikleri, insanlarını tanımadıkları bir halk! Onlarla ne dost ne düşman olmuşlardı. O güne kadar bir zararlarını görmemişlerdi. Aralarında binlerce kilometre, okyanuslar, büyük kara parçaları... Tüm bunlara rağmen Türkiye'nin dört bir yanından 5 bin yoksul işçi ve köylü çocuğu 1950'nin 28 Eylül günü Amerikan nakliye gemisiyle, gencecik yaşta Kore'de savaşa yollandı. Askerler, anne babalar birbirine "Kore nire?" diye soruyorlardı. Konu komşu içinden bu ülkenin nerede olduğunu bilen çıkmıyordu.

1950'de Kore savaşının başını çeken ABD egemenleriydi. Türkiye de Demokrat Parti hükümetinin gayretleriyle savaşa asker yolluyor, bu zulme taraf oluyordu. Demokrat Parti, savaş politikalarını haklı göstermek için emekçi halka yalan söylüyordu. Sözde vahşi komünizmi ezmek, hür dünyayı korumak, barış ve medeniyete sahip çıkmaktı niyetleri! Böylece kapitalist çıkarlarının üzerini örtmeye çalışıyor ve savaş çığırıklığı yapıyorlardı. Gazeteler, dergiler, radyo haberleri adı bilinmeyen bir ülkede savaşı yüceltiyor, kutsuyordu.

ABD'li egemenler büyük bir memnuniyetle en ucuz maliyetli askerleri Türkiye'den elde ettiklerini açıklıyorlardı. Demokrat Parti hükümetinin hesabı NATO'ya dâhil olmak, ABD'den yardım almaktı. ABD ise sudan ucuz gördüğü Türkiye'nin askerlerini kullanmak istiyordu. Dönemin ABD Savunma Bakanı John Foster Dulles aynen şöyle diyordu: "Müttefik güçler en ucuz askeri Türkiye'den temin ediyor, bir askerin maliyeti 23 sente denk geliyor."

Yoksul emekçi halkın çocuklarının kanını satan egemenler ise, savaşa karşı çıkanları vatan hainliğiyle suçuyorlardı. Menderes hükümeti Kore Savaşına karşı çıkan hiçbir muhalif sese tahammül göstermiyordu. Bu nedenle, Barış Derneği'nin faaliyetlerine polis saldırıyor, barış yanlıları tutuklanıyor ve barış yanlısı gazetelere sansür uygulanıyordu. Aynı bugün olduğu gibi barışı savunmak suç sayılıyordu.

O dönem yoksul halkın çocuklarının savaşa gönderilmesine karşı çıkan işçi sınıfının şairi Nazım Hikmet vatan hainliğiyle suçlanıyordu. Bir şiirle bu suçlamaya cevap veren Nazım Hikmet, şöyle sesleniyordu:

Vatan çiftliklerinizse,
kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,
vatan, şose boylarında gebermekse aklıktan,

vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvranmaksızın yazın,
fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,
vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,
vatan, mızraklı ilmihalse, vatan, polis copuysa,
ödeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan,
vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası,
Amerikan donanması, topuysa,
vatan, kurtulmaması kokmuş karanlığımızdan,
ben vatan hainiyim.

Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla:
Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

Peki, neden Kore'de savaş vardı? Kore halkı açısından savaşın amacı Kore'nin ulusal bağımsızlığını elde etmektir. Çünkü İkinci Dünya Savaşı sonrasında Kore, ABD'nin öncülüğünde ikiye bölünmüştü. Bunun için ülkenin kuzeyindeki ulusal kurtuluşu savunan güçler, ülkenin birliğini sağlamak üzere bir savaş başlatmışlardı. Bu güçler, geniş halk desteğinin de yardımıyla, ülkenin gününce, ABD'nin desteğiyle kurulan işbirlikçi rejimi birkaç gün içinde yenilgiye uğratmışlardı. Ancak Çin'den sonra Kore'nin de kapitalist sistemin kontrolünden çıkması üzerine ABD egemenleri, 3 yıl sürecek vahşi bir savaş başlattılar. Bir halk, emperyalizmin çıkarları temelinde ikiye bölündü. Nice vahşete tanık olundu. ABD'nin çıkarlarını Güney Asya'da egemen kılmak için milyonlarca insan katledildi.

Bu acı tecrübeye rağmen, Türkiye'nin başındakiler, ülkeyi bir kez daha savaş cehenneminin içine itiyorlar. Savaş haklı göstermek için ise "Türkiye büyük güç olacak" diyorlar. Yoksul çocukları ve emekçiler, Ortadoğu'da büyük güç olma hayalleri kuranların umurunda değil. Emperyalist savaşların kaybedeni daima işçi-emekçi halktır, kazananı ise sermaye sınıfıdır. Tarihten çıkaracağımız ders budur. ■

Güney Kore'de Grevler Genişliyor

Güney Kore'de grev dalgası giderek genişliyor. Kamu Hizmetleri ve Taşımacılık İşçileri Sendikası üyesi kamyon ve tır şoförleri, 10 Ekimde ülke genelinde greve başladı. Hükümetin performans dayalı ücret dayatması ve işten atmalar nedeniyle demiryolu çalışanları başta olmak üzere kamu çalışanları, üç haftadır grevlerine devam ediyorlar.

Hyundai Motor işçileri grevde

Güney Kore'nin en büyük otomobil üreticisi olan Hyundai Motor'da yıllık ücretlerde anlaşma sağlanamaması üzerine, binlerce montaj hattı işçisi 26 Eylülde tam gün iş durdurdu. 12 yıldır ilk defa tam gün greve çıkan işçiler, hafta boyunca birçok bölümde 3 gün boyunca 6 ilâ 8 saat arasında değişen sürelerle greve devam ettiler.

Grevin ilk haftasında 144 milyon dolar değerinde yaklaşık 7 bin araç üretimi kesintiye uğradı. 17 Mayıstan bu yana aralıklarla iş durdurma eylemleri devam ediyor. Bugüne kadar yapılan grevlerde şirketin maddi kaybının 2,53 milyar dolar değerinde 126.000 otomobil olarak rekor düzeye ulaştığı söyleniyor. Geçtiğimiz ay sendika ve şirket yönetimi geçici bir ücret sözleşmesine imza atmış fakat işçiler kararlı bir biçimde anlaşmayı reddetmişlerdi. Şirket yönetiminin işçilere teklif ettiği zam oranı geçen yıl yapılanın altında ve işçiler bu sefalet ücretlerini kesinlikle kabul etmeyeceklerini, eylemlere devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Güney Kore'de şu an devreye sokulmak istenen "tavan ücret sistemi" uygulamasıyla 59 yaşındakilerin ücretlerinin dondurulması, 60 yaşındakilerin ücretlerinde ise %10 oranında kesintiye gidilmesi planlanıyor. Hükümetin "reform" adı altında devreye soktuğu bu uygulamayla, emeklilik yaşına yaklaşan işçilerin ücretleri dondurularak ya da kesinti yapılarak genç işçilere istihdam olanağı ya-

ratılacağı yalanı pompalanıyor. Hyundai işçileri, şirketin bu uygulamayı devreye sokmaya çalıştığı için ücret artışını düşük tuttuğunu ifade ediyorlar.

Kamyon şoförleri de greve çıktı

Kamyon şoförleri de hükümetin çalışma koşullarına dönük saldırılarına karşı mücadele ediyorlar. Kore'nin en önemli uluslararası limanlarından Busan Limanı'ndan kargo ve konteynır taşıma gibi kritik işlerin yerine getirilmemesi hükümeti ve patronları ciddi sıkıntılara sokuyor.

Hız yapmaya zorlanan kamyon şoförleri uzun saatler boyu, yoğun çalışma sonucu sık sık trafik kazaları geçiriyorlar. Her yıl ortalama 1200 insan kamyon kazaları sonucu yaşamını kaybediyor. Şoförler ailelerini dahi zor geçindirebildikleri bir ücret karşılığında ölmek ve ölüme yol açmak istemiyorlar. Hükümetin hayata geçirmeyi planladığı saldırılarla işçilerin çalışma ve yaşam koşulları çok daha kötüye gidecek.

Hükümet, greve çıkan kamyon şoförlerin sürücü belgelerini iptal etmekle, yakıt tedarik etmelerini engellemekle ve "illegal" greve katılma gerekçesiyle para cezasına çarptırmakla tehdit ediyor. Grevin ilk gününde binlerce polis görevlendirilerek grevciler üzerinde baskı kurulmaya çalışıldı. Birkaç saat içerisinde polisin azgınca şiddetine maruz kalan işçilerden gözaltına alınanlar oldu. Kamyon şoförleri, verimliliği ve yüksek kâr oranlarını işçilerin yaşamının ve sağlığının önüne koyan hükümetin politikalarına kararlı bir şekilde karşı çıkıyorlar. Her türlü baskıya karşı çalışma koşullarının düzeltilmesi, iş saatlerinin düşürülmesi ve ücretlerinin yükseltilmesi için mücadelelerine devam ediyorlar.

Kamu çalışanlarından performans dayalı ücret protestosu

Demiryolu, metro ve sağlık sektöründe örgütlü sendikalara üye binlerce kamu işçisi, 27 Eylülde performans dayalı ödeme sisteminin genişletilmesini protesto etti. İş-

Endonezya

çiler, iş durdurma eylemleri gerçekleştiriyorlar. Ulaştırma Bakanlığına göre grevlerin başlamasıyla taşımacılık sektörü faaliyeti %30'lara düşmüş durumda. Kore Finansal Sanayi Birliği üyesi 100 bin işçi de yine iş bıraktı, Seul Dünya Kupası Stadyumuna doğru yürüyerek bu düzenlemeyi protesto etti.

Seul Ulusal Üniversite Hastanesi çalışanları, performans dayalı ücret sistemi ile sağlık çalışanlarının baskı altına alındığını, hastalara gereksiz testler ve tedaviler yapmaya zorlandıklarını söylüyorlar.

Güney Koreli işçiler, performans dayalı ücret düzenlemelerinin beraberinde kadrolu çalışma yerine sözleşmeli çalışmayı getirdiğini ve bunun işten atmaları kolaylaştıracağını, kendileri için iş güvencesinin ortadan kalkması anlamına geldiğini ifade ediyorlar. Güney Koreli emekçiler, performans dayalı ücret ve tavan ücret uygulamasına şiddetle karşı çıkıyorlar.

Şili Kamu Çalışanları Ücret Artışı İçin Eylemde

Şili'de kamu çalışanları, ücretlerin yükseltilmesi talebiyle 29 Eylülde iş bırakarak yürüyüş gerçekleştirdiler. Kamu çalışanlarının %7,5 ücret zammı talebine karşılık, hükümet %2,9 ücret zammı teklifini dayatıyor. Hükümet yetkilileri ile kamu çalışanlarını temsil eden 15 sendika arasında yürüyen görüşmelerin tıkanması üzerine gerçekleştirilen eyleme işçilerin yüzde doksanının destek verdiği belirtiliyor.

Hükümet üzerine baskı bindirmek ve istedikleri ücret artışlarının kabul edilmesi için binlerce işçi Santiago sokaklarına döküldü. Hükümet bu yıl için ekonomide %2'lik bir büyüme öngördüğünü ve bu nedenle yüksek oranlarda zam yapılamayacağını ileri sürüyor. Şili hükümetinin bu tutumu da tıpkı diğer ülkelerde olduğu gibi krizin bedelini işçi ve emekçilere kesmek anlamına geliyor.

Sendikalar, kamu sektöründe yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin özel sektör üzerinde de önemli bir etkiye sahip olduğunu söyleyerek anlaşmanın tüm işçiler için önemli olduğunu vurguluyorlar.

Arjantin'de Üniversitelerde Grev

Arjantin'de Üniversite Öğretmeleri Federasyonu ve öğrenci örgütleri 13 Ekimde 48 saatlik greve başladılar. Buenos Aires Üniversitesi'nin de aralarında olduğu üniversiteler Ekimin ilk haftasında da 24 saatlik grev yapmışlardı. Greve çıkan öğretmenler, ülke genelinde artan enflasyon oranına karşılık ücretlerinin %15 oranında yükseltilmesini ve eğitime ayrılan bütçenin arttırılmasını talep ediyorlar.

Arjantin'in tüm eyaletlerinde öğretmenler, öğrencileriyle birlikte sokaklara çıkarak eylemler gerçekleştirdiler. Pek çok sendika ülke genelinde gerçekleştirilen bu greve destek verdi.

Endonezya'da Maden İşçileri Grevi

Endonezya'da bakır ve altın madeni işçileri 28 Eylülde beri grevdeler. 1200 maden işçisi şirketteki tüm çalışanların eşit prim alması talebiyle grevde. Greve ağır iş makineleri ve kamyon şoförleri de katılarak madende çalışmayı durdurdular.

Endonezya İşçi Sendikası temsilcisi, işçilerin şirketin prim dağıtımındaki eşitsizliğe karşı çıktıklarını, çukur açma işinde çalışan işçilerin %17 prim payına karşılık, diğer bölümlerde prim payının %45'lere kadar çıktığını ifade ediyor. Şirketin adil olmayan bu politikasına karşı işçiler, tüm çalışanların %50 prim payı almasını talep ediyor. ■

1928 Tramvay Grevi

O lağanüstü hal ilan edilmesi nedeniyle işçilerin hak arama mücadelesi olan grev ve direnişler fiilen engellenmiş durumda. Patronlar, olağanüstü hali bahane ederek işçilerin hak aramasının önüne geçiyorlar. Grevler, eylemler, yani demokratik hak arayışı hükümet tarafından “ıvır zıvır” ilan edilmiş durumda. Oysa işçilerin grev, direniş, gösteri gibi demokratik haklar için mücadelesi, Osmanlı'nın son dönemlerine kadar uzanır. Savaştan ve Osmanlı'nın dağılmasından dolayı bu mücadele kesintiye uğradı. Fakat Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte, işçilerin eylemleri de yeniden başladı. İş yasasının bile olmadığı bu yıllardaki mücadele deneyimlerinden biri de 1928 tramvay grevidir.

İstanbul'u bir ağ gibi kuşatan tramvay hattı Dersaadet Tramvay Şirketi tarafından işletiliyordu. Yabancı uyruklu işçilerle yerli işçilerin ücretleri arasında önemli bir fark vardı. Keza kadın işçiler ve çocuk işçilerin ücretleri çok daha azdı. Çalışma süreleri 16-17 saati buluyordu.

Sendika resmi olarak tanınmıyordu. Tramvay işçilerinin haklarını savunan Tramvay İşleri Amelesi Cemiyeti, 1928 Eylülünün sonunda yüzde 50 zam, sosyal hakların iyileştirilmesi ve işe giriş-çıkış saatlerinin belirlenmesi taleplerini şirket yönetimine bildirdi. Şirket bu talepleri kabul etmedi. Bunun üzerine işçiler Valiliğe başvuru yaptı. Osmanlı döneminden kalma grev kanunu uyarınca bir hakem heyeti oluşturuldu. Heyet Valiye işçilerin taleplerinin kabul edilemez olduğunu bildirdi. Bunun üzerine işçiler 8 Ekimde greve gideceklerini açıkladılar.

Yaklaşık 2 bin işçi, 7 Ekim akşamı Şişli Tramvay Deposunda bir araya gelerek sabahın ilk ışıklarına kadar süren bir toplantı yaptı. İşçiler grev kararı aldılar ve günün ilk tramvayları sefere çıkmadı.

İşçilerin grev hazırlıklarını yaptıkları sırada, tramvay şirketi de grevin etkisini kırmak için çalışıyordu. Devlet yetkililerine grevden 1 gün önce başvuran şirket, depoların çevresine polis yığınağı yaptırdı. Bir duyuru yayın-

layarak işçileri grev kararından döndürmeye çağırdı ve dönmeyenleri işten çıkaracağını bildirdi. Grevdeki vatmanlar yerine greve katılmayan çoğu masa başı işlerde çalışan işçilere, ehliyetleri olmadığı halde vatmanlık görevi verildi. Bu nedenle meydana gelen birçok kaza ucuz atlatıldı. Bazı vatmanlar ise, ara vermeden çalıştıkları için baygınlık geçirdiler.

İkinci gün ehliyetsiz sürücülerin sefere çıkması Kent Trafik Merkezi memurları tarafından engellenince çalışan araçların sayısı azaldı. Kısa bir süre sonra, grevi kırmak üzere alınan tedbirler sonucunda birçok hatta tramvaylar çalışmaya başladı. Atölye işçilerinin yüzde 35'i, hareket kısmının yüzde 30'u, diğer kısımların yüzde 47'si greve katılmıştı. İlk depolardan toplam 135 tramvay sefere çıktı. Römoarksuz olarak çalışan tramvaylar toplam araç sayısının yüzde 48'ini oluşturuyordu.

Bu grevde sınıf dayanışmasının güzel örnekleri de yaşandı. Otomobilciler Cemiyeti ve Demiryolu işçileri kendi aralarında topladıkları parayı grevci işçilere ulaştırdılar.

Şirket yönetimi, grevi zayıflatmak için çaba harcarken, aralarında Cumhuriyet ve Milliyet'in olduğu gazeteler de işçilere greve son verme çağrısı yapıyorlardı. İşçilerin zam talebini kabul etmeyen şirket, grevi bastırmak için cömertçe para harcadı. Grevden vazgeçecek işçilere çift gündelik ve fazladan para verileceğini açıkladı. Şirketin tüm çabalarına rağmen grev, ulaşımı aksatmaya devam etti.

Bunun üzerine dönemin iktidar partisi CHP, bir müfettişi arabuluculuk yapması için görevlendirdi. Tarafları dinleyen müfettiş, işçilere grevi bırakma tavsiyesinde bulundu. Gelişmeler üzerine 14 Ekimde toplanan grev komitesi, çıkarılan tüm işçilerin yeniden işe alınması şartıyla göreve dönme kararı aldı. 15 Ekimde tramvaylar normal seferlerine başladı. “Kara listeye” alınan grev komitesi üyeleri 2 yıl içinde işten çıkarıldı.

1928 tramvay grevi ve bu yıllarda gerçekleşen birçok grev, işçilerin taleplerinin kısmen kabul edilmesiyle sonuçlandı. Zorluklara ve yasaklara rağmen gerçekleşen bu grevler, bugün işçilere önemli deneyimler sunuyor. Çünkü mücadele tarihini öğrenen, dersler çıkaran işçiler, hak arama mücadelesini daha da ileriye taşıyacaklardır. ■

Kâr Hırsı Olmazsa İşçiler Ölmez

■ Tuzla'dan bir İSİG uzmanı

Aşana'da 10 katlı inşaatla kalıp ustası olarak çalışan 46 yaşındaki Metin Yalçın, ayağının takılması sonucu 9. kattan düştü. 7. katta güvenlik ağı bulunduğu için, Yalçın ağ üzerine düşmüş oldu. Güvenlik ağı olmasaydı Yalçın bugün aramızda olamayacaktı.

Bir güvenlik ağının bugün bir işçinin hayatını kurtardığını görmüş olduk. Tüm inşaatlarda önlemler alınsa işçiler düşmezler, düşseler bile ağlar kurulu olsa hayatta kalırlar. Ama bizler biliyoruz ki, patronlar daha fazla kâr elde etmek için bu önlemlerin çoğunu almazlar ya da göstermelik birkaç önlem alırlar.

2012 yılında 6331 sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği" kanunu çıkartıldı. Sermayenin sözcüsü hükümet sözde işçi ölümlerinin önüne geçmek için bu yasayı çıkardığını söyledi. Kanunun çıktığı günden bugüne iş kazaları azalmak bir yana daha da arttı. Ekonomik olarak dünyanın 18. sırasında bulunan Türkiye'de işçi ölümleri had safhaya ulaşmış durumda. Ayda 150'den fazla işçi kardeşimiz kâr hırsına kurban ediliyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre 2016 yılının ilk sekiz ayında en az 1250 işçi yaşamını yitirmiş bulunuyor. Yasanın pek çok maddesi ise ertelenip rafa kaldırılıyor.

Türkiye büyüyor, işçiler ölmeye devam ediyor. Patronların kâr hırsı uğruna kurban gitmemek için örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz. ■

Alışverişte Taksit Değil Ucuzluk İstiyoruz!

■ Bir gıda işçisi

AKP hükümeti ekonomiyi canlandırmak, işçilerin düşen alışveriş harcamalarını arttırmak için market satışlarına taksitlendirme getiriyor. Bu haber, gazete ve televizyonlarda taksitlendirmenin vatandaşın iyiliği, halkımızın refahı için yapıldığı başlıklarıyla işleniyor.

Asgari ücretle geçinen işçi ailelerinin harcamalarının büyük çoğunluğu, bilindiği gibi mutfak harcamalarına gidiyor. Zeytin, peynir, ekme, süt, meyve veya sebzenin, etin, tahıl ve baklagillerin fiyatları her geçen gün artıyor. Bu durumda işçi ve emekçilerin alım gücü düşüyor. Hükümetin önerdiği taksitlendirme yöntemi ise, esasında yoksullara değil büyük tekellerin çıkarına hizmet ediyor. Çünkü taksitle alanan işçi ve emekçiler gelirlerinin üstünde alışveriş yapacaklar ve reel ücretlerinin (alım gücü) ne kadar düştüğünü bile fark edemeyecekler. Öte yandan da açlık ve yoksulluk sınırındaki kitleler, taksitle oyalanacak, düşük ücretlere isyan etmesi ötelenmiş olacak.

Gerçekte hükümetin önerdiği çare işçi ve emekçilere çözüm getirmeyecektir. Asıl çözüm temel besin maddelerinin yani gıda fiyatlarının düşürülmesi ve ücretlerin yükseltilmesidir. Ücretlerin yükseltilmesi, gıda fiyatlarının düşürülmesi ve zamların geri alınması için örgütlenmeliyiz. Fabrikalarda, mahallelerde gerçekleri anlatmaya devam ederek işçi ve emekçilerin tepkisini büyütmeliyiz. ■

Boynumuzdaki Değirmen Taşlarından Birlikte Kurtulalım!

■ Gebze'den bir kadın işçi

Tohumun tarlada başlayan macerasının una dönüştüğü yerler olan değirmenlerin uzun ve köklü bir geçmişi vardır. İnsanlığın yaklaşık on bin yıl önce tarımsal üretime başlamasıyla buğday, arpa, mısır gibi tahılların üretimi sağlanmıştı. Tarlalardan biçilen bu tahıllar, taş fırınlarda kavrulup kurutulmuş ve değirmenlere getirilirdi. Değirmen önünde un elde etmek üzere bekleyen insanlar, birbirleriyle sohbet eder, yapılacak işleri imcece usulüyle hep beraber görürlerdi. Sadece öğütücü taşlardan ibaret değildi değirmenler onlar için. Birbirlerini tanıyarak kaynaştıkları, işbölümü yaptıkları, dayanışma ve paylaşma duygusuyla, birlikte iş yapmanın tadına vardıkları yerlerdi. Yediğimiz ekmeğin hammaddesi olan tahılın hikâyesi günümüzde epey bir değişikliğe uğrasa da, o günlerden bugüne taşınan şu sözü hatırlamak gerek; “Değirmen taşının altından diri çıkar.” Bu atasözü en ağır şartlarda güçlükleri yenebilen, en ağır yüklerin dahi altından kalkabilen güçlü kişiler için binlerce yıl kullanıldı ve nesilden nesile aktararak bizlere ulaştı.

Geçen binlerce yılın ardından değirmenlerin yerini un fabrikaları aldı. Yediğimiz ekmeğin tadı değişti, ama ekmeğin için verdiğimiz mücadele hiç bitmedi. Kuraklığın, hava koşullarının, olağanüstü doğa olaylarının yerini günümüzde kapitalist sömür düzeninin yarattığı felâketler aldı. Şimdi ekmeğimizi büyütme için doğayla değil patronlar sınıfı ile karşı karşıya geliyoruz. Çünkü değirmenin kolu tahılı öğütmek için değil, patronların kâr düzeninin devamlılığını sağlayan işçi emeğini öğütmek için dönüyor. Çalışma saatlerinin 12-14 saatlere ulaştığı, iş kazalarına bağlı ölümlerin her geçen gün arttığı, özel istihdam büroları eliyle işçilerin köleleştirildiği, bireysel emeklilik sistemiyle işçiden alınıp sermayeye verildiği, taşeronlaşma ve sendikasılaştırma eliyle iş güvencesinin ortadan kaldırıldığı bir

düzende yaşıyoruz. Yani bu düzen boynumuza astığı değirmen taşlarıyla hayatımızı çekilmez hale getirdi, getirmeye de devam ediyor.

Sömürü çarkları durmaksızın dönsün isteyen patronlar, tohumun tarladan una dönüştüğü aşamalarındaki ayrıştırma işlemini işçiler arasında uyguluyorlar. En eski tahıl ürünlerinden biri olan mısır, hasat zamanında önce koçanlarından ayrılır. Sonra fırınlarda kavrulup kurutulur ve dibeklere dökülerek dâne haline getirilir. Dâne mısırlar kepeklerinden

anlamamızın önündeki en büyük engeldir. Böylece tek tek işçiler halinde birbirimizden ayrılarak patronların değirmenine su taşımış oluruz.

Tarlada tohuma, sofrada dumanı tüten çorbaya ve ekmeğe dönüşen tahıl için verilen onca emek de gösteriyor ki, zorlu günlere emek verilerek hazırlanılır. Ekonomik ve sosyal haklarımıza topyekûn saldırıldığı, en temel demokratik ve siyasal haklarımızın tanınmadığı bu zorlu günlerin biz mücadele etmeden geçmeyeceğini bilmeliyiz. Zorlu koşulları atlata-

ayrılır ve iri taneli dâneler tohumluk olarak saklanır. Kalan bir kısmı el değirmeninde iri bir biçimde öğütülerek çorbalık mısır elde edilir. Diğer kısmı da iyice öğütülerek un haline getirilir. Patronlar ise, işçi olmasına rağmen kendisini işçi olarak görmeyen, bilinçleri çarpıtılmış en eğitilmiş unsurları en yakınlarında isterler. Kalan işçilerin bir kısmını sosyal haklar ve ücret politikalarıyla, çıkar temelinde yanlarına çekmeye çalışırlar. Geriye kalanları da, din, dil, ırk, memleket, cinsiyet, işkolu gibi ayrımlarla değirmendeki un misali paramparça etmeye çalışırlar. İşçileri bölmek suretiyle izledikleri bu yol, birlik olmanın, etrafımızda olup bitenleri

mak emek ister. Bizler bu gerçekliğin farkına vararak birlik olduğumuzda bu sömürü değirmeninin taşları arasında sıkışıp kalmaktan kurtulabiliriz. En ağır koşulların üstesinden gelebilen, en ağır yüklerin altından kalkabilen işçiler geçmiş deneyimler ışığında, zorlu koşullara hazırlıklı olan işçilerdir. **Tarih bilinciyle donanmış, örgütlü işçiler patronların sömürü düzeninde öğütülemezler.** Kölece çalışma koşullarına, hak gasplarına, emperyalist savaflara, krizlere, darbelere, yani hayatımızın her alanındaki çürümeye ancak örgütlü ve bilinçli olursak karşı durabiliriz. ■

“Onlar İşçi Abi, Yeri Gelince Ölecekler Tabi!”

■ ÜİD-DER’li bir işçi

Çalıştığımız fabrikalardan, limanlardan, inşaatlardan kısacası yaşamın tüm alanlarından patronların biz işçiler hakkında ne düşündüğünü, bizleri ne olarak gördüklerini, yaşayarak görür, biliriz. İşçi arkadaşların, patronların işçilere yaklaşımları konusunda yaşadığı birçok deneyim olmuştur mutlaka. Bu deneyimlerin hiç birisi biz işçiler için şaşırtıcı olmuyor. Ama yaşanan her deneyim burjuvaların insanlıktan nasıl çıktıklarını, toplum ve dünya için ne kadar zararlı ve tahammül edilemez ve edilmemesi gereken bir sınıra geldiklerini de gösteriyor bizlere. Neyse uzatmayalım, aynı zamanda inşaat müteahhitliği de yapan bir boya toptancısına verdiğim siparişlerin gecikmesi üzerine firma sahibinin oğluyla yaptığım telefon görüşmesini aynen aktarıyorum:

Ben: Sipariş verdiğim malzemeler çok gecikti...

Firma sahibinin oğlu: Tamam abi, birazdan yola çıkar. Yükleniyor.

Ben: Tamam da yağmur yağacak nasıl incek malzemeler?

Firma sahibinin oğlu: Tamam abi, sorun yok iner kafanı yorma!

Ben: Kardeş anlamadın sanırım, iner iner de yağmurda nasıl olacak bu iş?

Firma sahibinin oğlu: Olur abi olur.

Ben: Nasıl olur ya, kim indirecek?

Firma sahibinin oğlu: İşçiler abi, işçiler indirecek kafanı yorma.

Ben: Kardeşim dalga mı geçiyorsun? Ben de biliyorum işçiler indirecek de yağmurda nasıl indirecekler?

Firma sahibinin oğlu: İşçiler indirir abi.

Ben: Yahu arkadaş yağmurda ıslanmazlar mı? Yazık değil mi adamlara?

Firma sahibinin oğlu: Yok abi yok, bir şey olmaz, işçi abi onlar işçi. Bu iş için para veriyoruz biz onlara.

Bu diyaloga fazladan hiçbir şey katmadım Ne bir eksik, ne bir fazla... Olan biten tastamam bu! Varın siz çıkarın kıssadan hisseyi. Görünen köy kılavuz ister mi? Bu düzenden ölesiye nefret etmek için binlerce sebebimiz var.■

Kadınlar Mücadeleye!

■ Esenyurt’tan bir kadın işçi

Bizler hayatı zorluklar ve imkânsızlıklar içinde yaşamaktayız. Biz kadınlar için bunların farkında olup da hayatımıza aynı şekilde devam etmek tam bir işkence. Evet işkence. Çünkü fabrikada olsun sokakta olsun kısacası hayatın her alanında ezilen bizler oluyoruz. Ev işleri, çocuk bakımı gibi daha saymadığım bir sürü şey. İşyerinde zorunlu mesaiye kalmak sanki bizlere armağanmış gibi gösteriliyor ve her defasında karşımıza dikiliyorlar. Bir de egemenler ve burjuvaların beslediği erkek egemenliği var. Bunları bilmemize rağmen her şeyin farkındayız da hayatımıza, geleceğimize ve hayallerimize onlar karar verirken biz kadınlar ne yapıyoruz? Birlik olmak varken neden bu rüzgâra kapılıp gidiyoruz? Bizler, bize bu hayatı zorunlu kılan sisteme karşı olmalıyız. Çünkü kendi çocuklarımıza iyi bir gelecek bırakmak zorundayız. Şairin dediği gibi “Bu dünya öküzün boynuzunda değil, bu dünya ellerimizin üstünde duruyor.”

Sınıf kardeşlerimizle, birlik ve beraberlik içinde omuz omuza verme ve daha iyi bir dünya için el ele mücadele etme zamanı! ■

Aşağıdaki şiir, bir yoksul çocuğunun, sömürü düzeninde “herkes eşittir” sözüne isyanını dile getiriyor. Egemenlere göre, üreten işçi ile işçinin ürettiğine el koyan, lüks içinde yaşayan patron eşittir. Bu tam bir aldatmaca ve ikiyüzlülüktür. Sömüren ve sömürülen, ezen ile ezilen nasıl eşit olur? İşte şiir, bu gerçeği teşhir ediyor.

Bir Eşit midir Bire?

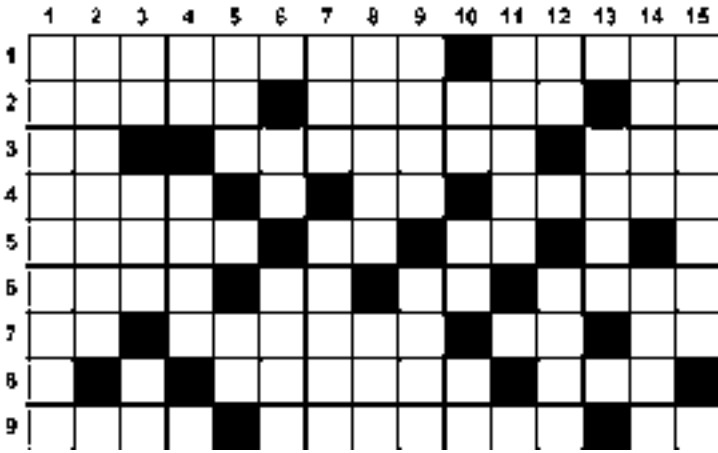
Durmaksızın bağıyordu öğretmen
tahtanın önünde
kızgın mı kızgındı
tebeşir tozluysa elleri
ama arka sıradakiler
kimi pestil paylaşıyor
kimi karıştırıyordu elindeki resimli
dergiyi
Denklemleri yazıyordu coşkuyla
düzgün el yazısıyla
zalimlerin yürek rengi tahtanın üstüne
- BİR EŞİTTİR BİRE -
Öğrencilerden biri kalktı ayağa
diğerleri kalkmadı - bu her zaman
böyledir-

ve yanıltır dedi bu denklem yavaşça
çocuklar şaşkın gözlerle süzdüler onu
öğretmen duraksadı
Sordu ayaktaki çocuk
DİYELİM HER İNSAN BİR BİRİM
EŞİT MIDİR YİNE BİR BİRE
Sessizlik
- ne güç bir soru -
kızdı öğretmen
evet dedi
Gülümsedi ayaktaki çocuk
diyelim her insan bir birim
neden gümüş yüzüsü ay gibi üstün
neden zenci olanı feryatlarla altta
alt üst eder bu denklemi

her insan bir birim olursa
Güldü çocuk
eğer bir eşit olsaydı bire
kim yaşatırdı soyluları varlık içinde
kim örerdi Çin Seddini
eğer bir eşit olsaydı bire
kimin yüzünde şaklardı kırbaç
kim koyabilirdi kuşları kafese
Sustu öğretmen
dinledi, mahzunlaştı
Yazdırdı çocukların defterine
- BİR EŞİT DEĞİLDİR BİRE-

Ahmet Ziberem

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İstanbul'un eski adlarından biri. Güç, hâl, derman.
2. Üzeri emayla kaplanmış olan. On ikinci ay. Lavrensiyumun simgesi.
3. Bir nota. İlköğretimde öğrencilerin şekil oluşturma yeteneğini geliştirmek amacıyla kullanılan matematik ders araç gereci. Cet.
4. Norveç'in başkenti. Vira kelimesinin seslileri. Nefes darlığı.
5. Küresel ısınma ve iklim değişikliğiyle mücadele protokolünün imzalandığı Japonya'daki kent. Honduras'ın plaka işareti. Utanma duygusu.
6. İzlenen yol. Baryumun simgesi. Bir seslenme sözü. Logo.
7. En kısa zaman. Denizaltılara karşı özel olarak silahlandırılan bir çeşit küçük savaş gemisi. Satrançta L şeklinde hareket eden taş. Rey.
8. Yapıtırlmak istenen bir işte yasa dışı kolaylık veya çabukluk sağlanması

için bir kimseye mal veya para olarak sağlanan çıkar. Şifre.

9. Şırınga. Önemli yapıların, özellikle camilerin iç avlularına giriş yüzünde, taç biçimi tepeliği olan görkemli ana kapı. İsim.

Yukardan Aşağıya

1. Halkın oy kullanarak vekil seçtiği bir yönetim biçimi.
2. Devlet tarafından para, senet ve tahvil çıkartma.
3. Eski Mısır'da Güneş tanrısı. Borsada alınıp satılabilecek en az miktarı tanımlamada kullanılan birim. Genişlik.
4. Doğu Afrika ülkesi Seyşeller'in plaka işareti. Büyüklere mahsus çadır.
5. Avrupa Ekonomik Topluluğu. Kale burcu.
6. Yemek. Kesintisi yapılmamış.
7. Karatede seviye. Rendenin bıçağını sıkıştırmak için çakılan ağaç parçası.
8. Olmuş, yetişmiş, kemale ermiş. En yüce yer.
9. Bağ budamaya ya da ağaç kesmeye yarayan, eğri bir çeşit bıçak. Bedenin belden aşağısına giyilen, değişik biçimlerde, genellikle kadın giysisi.
10. Müzikte bir nota. Dünyanın uydusu. Uzaklık belirten bir söz.
11. Yara bakımı.
12. Beyaz. Soğuğa karşı omuzlara, başa, sırtta veya boyna alınan örtü.
13. Cesaret, cüret, kudret.
14. Bir rakam. Belirli bir süre etkin olan toplumsal beğeni.
15. Raylı ulaşım aracı.

İşçilerin Sordukları/51

İşyerinde uğradığımız haksızlıklar karşısında sessiz kalmamak büyük önem taşıyor. İşçiler birleşmeden ve mücadele etmeden haklarını alamazlar. Ancak ne gibi yasal haklarımız olduğunu da bilmemiz gerekiyor. *İşçi Dayanışması*'nın bu sayısında işçilerin mahkemelerde açabileceği davaları ele alıyoruz.

Kıdem ve İhbar Tazminatı Davası: İşten çıkarılmışsanız ya da sağlık, evlilik, askerlik gibi nedenlerle haklı bir şekilde işten ayrılmışsanız ve tazminat hakkınız verilmemişse kıdem tazminatı davası açabilirsiniz. Bunun için işyerinde en az 1 yıl çalışmış olmanız gerekir. Kıdem tazminatı, giydirilmiş brüt ücret üzerinden hesaplanır. Ayrıca işyerinde çalışma süreniz ne olursa olsun patron tarafından tek taraflı olarak işten çıkartılmışsanız ihbar tazminatı davası açabilirsiniz. Kendi isteğiyle işten ayrılan işçiler ihbar tazminatına hak kazanamazlar. Kıdem ve ihbar tazminatında zamanaşımı hakkın doğmasından itibaren 10 yıldır.

Hizmet Tespit Davası: İşyerinde çalışırken patron sizden habersiz giriş çıkış yapmışsa ve gün kaybınız varsa hizmet tespit davası açabilir, sigortasız çalıştırıldığınız süreyi SGK hizmet dökümüne işlettirebilirsiniz. Hizmet tespit davası 5 yıl içerisinde açılmalıdır.

Ücret Tazmin Davası: Ücretiniz eksik ödeniyorsa ve ödenmeyen ücretiniz varsa bu ücretlerinizin faiziyle birlikte ödenmesi için ücret tazmin davası açabilirsiniz. Dava, 5 yıl içerisinde açılmalıdır.

Yıllık İzin Ücreti Davası: İşten çıkarıldığınızda kullanmadığınız yıllık izinlere ait ücret ödenmiyorsa yıllık izin ücreti davası açabilirsiniz. Yıllık izin hakkına sahip olmak için en az 1 yıl çalışmış olmanız gerekir. Ödenmeyen yıllık izin ücreti alacağı davası, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren 5 yıl içinde açılmalıdır. Eğer çalışmaya devam ederken yıllık izniniz kullanılmıyorsa haklı olarak sözleşmenizi feshedebilir ve tazminat alacaklarınızı alabilirsiniz.

Kötü Niyet Tazminatı Davası: İşyerinde cinsiyet, ırk, mezhep, din, siyasi görüş, sendikaya üye olma gibi nedenlerle işinize son verilmişse kötü niyet tazminatı davası açabilirsiniz. Sözleşmenin kötü niyetle feshedildiği durumlarda işçiye ihbar tazminatının 3 katı tutarında kötü niyet tazminatı ödenmesi gerekir. Açılacak dava, iş akdinin sona ermesinden itibaren 10 yıl içinde açılmalıdır.

Manevi Tazminat Davası: İşyerinde çalışırken mobbinge, baskıya ve hakarete maruz kalmışsanız ma-

nevi tazminat davası açabilirsiniz. İşçi manevi zarara uğradığını, elem, üzüntü ve acı çektiğini, örneğin iş kazası sebebiyle acı çektiğini veya iş nedeniyle hakarete uğradığını ispat etmekle yükümlüdür. Manevi tazminat davası, iş nedeniyle zararın ortaya çıkmasından itibaren 1 yıl içinde açılır.

İşe İade Davası: İşten haksız bir şekilde çıkarılmışsanız işe iade davası açabilirsiniz. İşyerinde en az 30 işçi çalışan ve 6 aylık kıdemi olan işçiler bu davayı açabilirler. İşe iade davası, fesih tarihinden itibaren 1 ay içinde açılmalıdır. Davada, patron iş akdinin feshinin geçerli bir sebebe dayandığını ispat etmek zorundadır. İspat ede-

mediği takdirde, işçinin talebi haklı bulunursa, işçiyi 1 ay içinde işe başlatmak zorundadır. 1 ay içinde işçiyi işe başlatmadığı durumda ise işçinin tazminat hakkı doğar.

İş Kazası Sebebiyle Tazminat Davası: İş kazası geçirmişseniz veya meslek hastalığına yakalanmışsanız uğradığımız zararların giderilmesi için tazminat davası açabilirsiniz. İşçi, iş kazası/meslek hastalığı sonucu

sürekli iş göremezliğe uğrarsa, uğradığı beden gücü kaybı için de tazminat talep edebilir. İş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle işçinin ölmesi halinde ise bakmakla yükümlü olduğu kişiler, destekten yoksun kalanlar, tazminat talep edebilirler. İş kazalarıyla ilgili davalarda zamanaşımı 10 yıldır.

Fazla Mesai Alacağı Davası: Fazla çalıştığınız halde mesainiz ödenmiyorsa fazla mesai ücretlerinizin (işleyecek faizleriyle birlikte) ödenmesi için fazla mesai alacağı davası açabilirsiniz. Haftada 45 saatin üzerindeki çalışmalar, fazla çalışma sayılır ve bunun için ekstra ücret ödenmesi gerekir. Ancak fazla çalışma sürelerinin toplamı 1 yıl içinde 270 saati aşamaz. Dava, ücretin hak edildiği tarihten itibaren 5 yıl içinde açılmalıdır.

Sendikal Tazminat Davası: Sendikaya üye olduğunuz ve sendikal faaliyet yürüttüğünüz için patron sizi ve arkadaşlarınızı işten atmışsa sendikal tazminat davası açma hakkına sahipsiniz. Bu nedenlerle açılan davalarda, hükmedilen tazminat işçinin bir yıllık ücretinden az olamaz. ■

İşçinin İşçiyle Kavgası Olur mu?

Grev ve sendikalaşma deneyimi yaşayan işçiler, önce-
sinde birbirlerine selam dahi vermediklerini, birbirleri-
ni doğru dürüst tanımadıklarını, küskün veya kavgalı olduk-
larını dile getirirler. Yıllar boyunca aynı fabrikada çalışan,
birlikte yemek yiyen, ailelerinden çok birbirlerini gören işçi-
lerin bu denli yabancı olmalarının sebebi nedir?

İşçilerin hak almak için patronlarla değil de, incir çe-
kirdeğini doldurmayacak sebeplerden dolayı birbirleriyle
kavga etmelerinin temel nedeni birlik olamamaktır. İşçi-
lerin birbiriyle rekabete düşürülmesi patronların çok sık
başvurdukları, işçilerin de çok sık aldandıkları bir oyun-
dur. Bölünen ve **sınıf temelli bir bakış açısına** sahip
olmayan işçiler, yaşadıkları acı ve ıstırabın gerçek nede-
nini fark edemezler. Örneğin zam dönemlerinde işçilerin
ücretlerine beş on lira farklı farklı zam yapan patron, bu
durumun işçiler arasında kıskançlığa neden olacağını adı
gibi bilir. Aynı işi yaptıkları halde ücretlerinin küçük de
olsa farklı olması, işçileri birbirine düşman eder. İşçilerin
“hemşericilik” ve “mezhepçilik” temelinde bölünmeleri
de patronların körükledikleri ayrımlardan biridir. “Prim
ve performans ödülleri”, “ayın işçisi” gibi işçileri yarıştı-
ran ve rekabete sokan uygulamalar da, gerçekte işçilerin
birbiriyle olan bağlarını koparma amacı gütmektedir.

Patronlar karşısında birlik olamayan, yani örgütsüz
ve bilinçsiz olan işçiler, sürekli diğer işçilere dış bilerler.
Kendisi dışındaki işçilerin “çıkarıcı”, “yalaka”, “ispiyoncu
olduğu” gibi abartılı düşüncelere kapılırlar. Birbirlerinin
açığını bulup dedikodu malzemesi yaparlar. Rapor alan,
yemekten 3 dakika geç dönen, tuvalete diğer işçilere na-
zaran nispeten sık çıkan, cep telefonu ile konuşan işçiler,
patronlardan önce işçiler arasında eleştiri konusu olur.
Bu hal ve gidişat sınırların yıpranmasına, ilişkilerin bozul-
masına neden olduğu gibi, hiçbir işçiye herhangi bir ya-
rar sağlamaz. Sonuçta patron tam da böylesi bir düzende
ücretleri yükseltmez, çalışma koşullarını ağırlaştırır, sağlık
ve güvenlik tedbirlerini umursamaz olur. İşçiler durumu
düzeltmek için mücadele etmek zorunda olduklarını fark
ettiklerindeyse aradaki rekabet ve kavgaları aşmaları, ba-
şarıya ulaşmaları çok zor olur.

Böylece işçiler, şu fıkradaki gibi ibretlik duruma dü-
şerler: Cehennemde her bir kuyunun başında bir zebani
nöbet tutuyorken, bir kuyunun başında kimsenin nöbet

tutmadığını fark edenler olur. Bunun nedenini sordukların-
da “bizim o kuyunun başında durmamıza gerek yok, çünkü
onların içinden biri kurtul-
mak için yukarı çıksa diğer-
leri paçalarından tutup ken-
dileri aşağıya çekiyor” diye
cevap alırlar. Bu örnek çok
şey anlatıyor. Sınıfını, safını,
yani yerini bilmemek, birlik
olmamak! Bu durum; ücretle-
rin düşmesinin, iş saatlerinin
artmasının, taşeronlaşırma-
nın yaygınlaşmasının, kölelik
bürolarının yasalaşmasının ve
sendikali işçi sayısının düşme-
sinin nedenlerini de özetliyor.

Türkiye işçi sınıfı bu duruma birden bire düşmedi. 12
Eylül 1980 askeri darbesi işçi sınıfının sendikal ve siya-
sal örgütlenmelerini dağıttı. Sermaye yanlısı hükümetler
sürekli patronlar lehine çalıştı. Sendikaları ele geçiren bü-
rokrat sendikacılar, patronların koltuk değneği görevini
üstlendiler. Öncü ve mücadeleci işçiler planlı bir şekilde
işten atıldılar. İşçiler arasında doğru fikirleri yayan, bir-
lik olmaya çağıran işçiler olmayınca moraller bozuldu,
umutlar kırıldı ve hayaller söndü gitti. Bu durumda fab-
rikaları dolduran 12 Eylül sonrası genç işçi kuşakları,
geçmişteki mücadelelerden ve deneyimlerden habersiz
kaldılar. İşçileri din, dil, ırk temelinde böldükçe bölen
patronlar tarihlerinde hiç kazanmadıkları kadar çok ka-
zanmaya başladılar.

En başa dönersek işçiler grevler örgütlediklerinde,
hakları için birlik olduklarında birbirinin düşmanı değil
sınıf kardeşi olduklarını çok çarpıcı bir şekilde yeniden
kavriyorlar. Kol kola yürüyüşler, hep beraber söylenen
türküler, çekilen halay ve horonlar, zorlukların birlik-
te aşılması da gösteriyor ki, insanı insan yapan rekabet
değil dayanışmadır. Bizi bugünkü durumdan kurtaracak
olan şey sınıf bilinci ve birlik olmaktır. O halde patronla-
rın yalan, hile ve adatmalarıyla sınıf kardeşlerimizle kav-
gayı bırakıp, sınıf dayanışmasına güç verelim. ■

**İşçiler grevler
örgütlediklerinde, hakları
için birlik olduklarında
birbirinin düşmanı değil
sınıf kardeşi olduklarını
çok çarpıcı bir şekilde
yeniden kavriyorlar.
Kol kola yürüyüşler,
hep beraber söylenen
türküler, çekilen halay
ve horonlar, zorlukların
birlikte aşılması da
gösteriyor ki, insanı
insan yapan rekabet
değil dayanışmadır.**